

تعریف:

ترومبوز وریدهای عمقی شرایطی است که ترومبوز و وریدهای بزرگ عمقی پا، معمولاً در ساق پا تشکیل می‌شود با ایجاد لخته و افزایش طول و قطر آن، ورید مسدود می‌گردد.

هر سال یک درصد از افراد جامعه به ترومبوز وریدهای عمقی مبتلا می‌شوند.

عوارض احتمالی ترومبوز عبارتند از:

آمبولی کشنده ریه، حوادث عروقی مغز، نارسایی مزمن وریدی و ایجاد زخم.

تظاهرات بالینی:

گاهی بدون علامت و یا با علائم درد، تورم، قرمزی، گرمی و حساسیت اندام مبتلا در لمس آرام، در ترومبوز وسیع سفتی و سردی اندام وجود نشانه هومان (درد عضلات ساق بعد از فلکسیون شدید پا به عقب) که البته اختصاصی نیست.

آموزش به بیمار:

فعالیت: فراهم آوردن آسایش و راحتی مانند استراحت در بستر، بالا بردن اندام مبتلا، پرهیز از استرس و ناراحتی و استفاده از مسکن برای تسکین درد.

استفاده از کمپرس گرم و مرطوب روی اندام مبتلا. - نحوه استفاده صحیح از باندها و جورابه‌های الاستیک بدین صورت که:

بدون تاخوردگی و چروکیدگی پوشیده شود. هنگام خواب جوراب یا باند را در بیاورید و قبل از برخاستن از بستر آن را بپوشید.

- انجام تمرینات ورزشی سبک در صورت استراحت و تخت از قبیل پاها را بایستی به صورت دوره‌ای بالاتر از سطح قلب قرارداد، خم کردن کف پا به عقب و تمرینات تنفسی عمیق.

توصیه می‌شود از ایستادن یا نشستن بلند مدت پرهیز شود ممکن است اغلب از خستگی پوست ناراحت باشید توصیه می‌شود که پاها را با وازلین چرب کنید.

رژیم غذایی:

به منظور بهبودی و یکپارچگی پوست و حفظ تون عضلات و عروق، بر دریافت مواد غذایی سرشار از پروتئین ترجیحاً پروتئینهای گیاهی (عدس، سویا،

نان گندم، غلات، حبوبات، مغزها یا گردو و بادام و...) ویتامین B (مخمر، شیر، گوشت، حبوبات) و ویتامین C (مرکبات، توت فرنگی، تمشک، آناناس، گل کلم، گوجه فرنگی و ...) تاکید می‌شود.

- روغن ماهی، دانه آفتابگردان، کنجد، چای سبز نیز در رقیق کردن خون مؤثر هستند و توصیه می‌شود که از مصرف زیاد مواد غذایی حاوی نمک، گوشت و لبنیات پر چربی، کره، سرشیر و نارگیل خودداری شود.

دارو درمانی:

توصیه می‌شود داروی ضد انعقاد که تحت نظر پزشک تجویز می‌شود، استفاده نمایند.

آزمایشات خون (CBC, INR, PTT, PT) را بطور منظم انجام دهید.

جهت کاهش خطر صدمه، مواردی مثل: استفاده از ریش تراش برقی به جای تیغ، استفاده از مسواک نرم، پوشیدن دستکش هنگام کار در بیرون منزل نصب وسایل ایمنی در حمام و دستشویی را رعایت فرمائید.

- از انجام ورزشهای پر برخورد، تزییقات عضلانی و زیر جلدی اجتناب شود. در صورت نیاز به تزریق، محل تزریق را بمدت ۱۰ دقیقه فشار دهید.

- در صورت تجویز وارفارین، مصرف غذاهای پر چرب و سرشار از ویتامین K (کلم، پیاز، کاهو، اسفناج، شلغم، ماهی، جگر) را محدود نمایید زیرا در جذب وارفارین تداخل ایجاد می‌کند.